

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ورزش در جامعه سرمایه‌داری

تاربخچه‌ای مختصر

تالیف:

تونی کالینز

ترجمه:

وحید بخشعلی‌پور

سیاوش خداپرست سرشکه

مجید کرامتی مقدم

امین خشنود کلیشمی

سرشناسه	: کالینز، تونی، ۱۹۶۱ - م. Collins, Tony
عنوان و نام پدیدآور	: ورزش در جامعه سرمایه داری : تاریخچه‌ای مختصر/ تالیف تونی کالینز ؛ ترجمه وحید بخشعلیپور...[و دیگران].
مشخصات نشر	: تهران : مجید کرامتی مقدم ، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۹ ص.؛ مصور، جدول، نمودار
شابک	: 978-600-04-46-24-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: Sport in capitalist society : a short history, 2013.
یادداشت	: ترجمه وحید بخشعلیپور، سیاوش خداپرست سرشکه ، مجید کرامتی مقدم ، امین خشنود کلیشمی .
موضوع	: ورزش -- جنبه‌های سیاسی
موضوع	: Sports-- Political aspects
موضوع	: تیم‌های ورزشی -- جنبه‌های اقتصادی
موضوع	: Sports teams -- Economic aspects
موضوع	: ورزش و دولت
موضوع	: Sports and state
موضوع	: سرمایه داری
موضوع	: Capitalism
شناسه افزوده	: بخشعلی پور، وحید ، ۱۳۶۵ - م. ترجمه
رده بندی کنگره	: ۳۹۸ ۴۰۲ ک/۳۵/۷۰۶GV
رده بندی دیویی	: ۰۶۹/۷۹۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۳۷۵۵۴۶

ورزش در جامعه سرمایه داری

تالیف: تونی کالینز

ترجمه: وحید بخشعلی پور، سیاوش خداپرست سرشکه، مجید کرامتی مقدم، امین خشنود کلیشمی

چاپ اول: ۱۳۹۵

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

حروفچینی: هنر و اندیشه

چاپ: ویونا

شابک: ۹۷۸-۰۴-۴۶-۲۴-۶

ISBN: 978-04-46-24-6

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً یا جزئاً، به هر صورت (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب ممنوع است.

ورزش در جامعه سرمایه‌داری

- چرا بازی‌های المپیک، نیروی سائق سرکوب‌کننده آزادی‌های مدنی است؟
- چه چیز ورزش را با متحد راسخ برای ملی‌گرایی و نظامی‌گرایی بدل می‌کند؟
- آیا ورزش، افیون جدید بود ما است؟

تاریخدان پیشرو ورزش و جامعه‌پژوهان روسوفسور تونی کالینز، در این کتاب تاریخی رادیکالی جدید درباره‌ی ورزش، به این سئوالات سیاسی دیگر پاسخ می‌دهد. این کتاب، با پی‌گرفتن تاریخ و نقش مدرن از خاستگاه آن در اقتصاد سرمایه‌دارانه‌ی انگلستان در نیمه‌ی قرن هجدهم تا ورزش جهانی دهه‌ی شرکتی امروز، چنین عنوان می‌کند که "فاسد شدن" خلوص ورزش توسط سرمایه‌داری صورت‌گرفته نیست، چرا که به همان اندازه که کارخانه، بازار سهام و عدم اشتغال، محصول سرمایه‌داری هستند، ورزش مدرن نیز چنین است.

کتاب بر مبنای منابع دست‌اول توضیح می‌دهد که چگونه مدرس توسط رویدادهای سیاسی و اقتصادی عمده‌ی سه قرن اخیر، همچون انقلاب فرانسه، عروج صنعتی و امپریالیسم مدرن، انقلاب روسیه، جنگ سرد و تحمیل دستور کار نئولیبرال در دهه‌های پایانی قرن بیستم، شکل گرفته و قالب خورده است. در این کتاب، بر رابطه‌ی معاشناختی میان رسانه‌ها و ورزش توضیح داده شده است. از بروز همزمان سرمایه‌داری چاپخانه‌ای و ورزش مدرن در انگلستان عهد شاه جورج تا عروج امپراطوری تلویزیون‌های ماهواره‌ای جهانی موردخ در قرن بیست و یکم، تاکید شده است و برای نخستین بار، مدل‌های بدیل و انقلابی ورزش در اوایل قرن بیستم مورد کاوش قرار گرفته است.

"ورزش در جامعه‌ی سرمایه‌داری" نخستین تلاش برای توضیح ظهور ورزش مدرن در جهان به مثابه بخشی یکپارچه با جهانی شدن سرمایه‌داری است. مطالعه‌ی آن برای همه

علاقه‌مندان به تاریخ یا جامعه‌شناسی ورزش یا تاریخ اجتماعی و فرهنگی جهان مدرن، ضرورت دارد.

تونی کالینز استاد تاریخ و مدیر مرکز بین‌المللی تاریخ و فرهنگ ورزش در دانشگاه "دو مونت‌فورد" در لکستر انگلستان است. وی کتاب‌های متعددی را به رشته‌ی تحریر درآورده است، من جمله "انشعاب بزرگ در راگی" و "تاریخ اجتماعی اتحادیه‌ی راگی انگلستان". کالینز مشاور برجسته‌ی برنامه‌ی رادیویی سال ۲۰۱۲ BBC با عنوان "ورزش و مردم انگلستان" بوده است.

www.ketab.ir

فهرست مطالب

مقدمه	۷
فصل ۱- نظام سرمایه‌داری و ظهور ورزش مدرن	۹
فصل ۲- تضاد طبقاتی و افول بازیهای سنتی	۲۷
فصل ۳- ورزش، ناسیونالیسم و انقلاب فرانسه	۳۷
فصل ۴- ظهور آماتوری در طبقه متوسط	۴۵
فصل ۵- زنان، سیطره مردانه بر ورزش	۶۱
فصل ۶- انقرب صنعتی ورزش دوران ویکتوریا	۷۵
فصل ۷- ورزش و دوران امپراطوری	۹۱
فصل ۸- بازی ناچوانم در سیاست‌های نژادی ورزش	۱۰۳
فصل ۹- ظهور فوتبال به شرفدا از جهانی سازی	۱۱۵
فصل ۱۰- انقلاب دوم: ورزش بین در جنگ جهانی	۱۲۷
فصل ۱۱- ورزش تحول یافته	۱۴۱
فصل ۱۲- جنسیت، داروها و ورزش در جنگ سرد	۱۴۹
فصل ۱۳- پذیرش جناح‌ها در دهه ۱۹۶۰	۱۶۱
فصل ۱۴- تحول ورزشی بواسطه ورود تلویزیون	۱۷۱
فصل ۱۵- برندگان و بازندگان: ورزش در نظام جهانی زمین	۱۷۹
فصل نتیجه گیری: آینده ورزش چگونه است؟	۱۸۹
منابع NOTES	۱۹۵

مقدمه

چرا ورزش مدرن نسبت به ورزش باستان در انگلستان ظهور یافت؟ چه نیروهایی آن را به سراسر جهان گشاند؟ چرا به محملی برای مایه‌گرایی بدل شده است؟ چه چیز ورزش را اینچنین به برج و باروی مردانگی بدل کرده است؟ روح آماتوریزم در ورزش چگونه عروج یافت و چگونه نهایتاً به زوال گرایید؟ چرا رویدادهای ورزش در سده در قرن بیست و یکم، با کنترل اقتدارگرایانه و افراط‌های شرکتی مترادف گشته است؟

"ورزش در جامعه‌ی سرمایه‌داری" بر آن است تا با بررسی تاریخ ۳۰۰ سال اخیر ورزش، به این پرسش‌ها و سئوالات دیگر پاسخ دهد. این کتاب مدعی است که ورزش مدرن همان قدر محصول سرمایه‌داری است که کارخانه، بازار سهام و عدم اشتغال. ورزش مدرن در انگلستان قرن هجده و به مثابه بخشی از رشد صنعت سرگرم‌سازی تجاری ظهور پیدا کرد. ظهور آماتوریزم در نیمه‌ی قرن نوزده، رسالتی اخلاقی به ورزش بخشید که به آن امکان می‌داد تا به مثابه زیربنایی ایدئولوژیک برای توسعه‌ی امپریالیستی، در تمامی جهان اشاعه یابد. همزمان، ظهور یک طبقه‌ی کارگر صنعتی در شهرهای کوچک و بزرگ اروپا و آمریکای شمالی، سوخت‌رسان توسعه‌ی ورزش حرفه‌ای با تماشاگران توده‌ای، نظیر فوتبال و بیس‌بال، شد.

رابطه‌ی معناشناختی ورزش تجاری‌شده با رسانه‌ها، محرکی شد تا ورزش تجاری‌شده، جذابیت خود را به مثابه یک مولفه‌ی فرهنگی حیاتی سرمایه‌داری مدرن، در سراسر جهان بسط دهد. با این حال، علی‌رغم انقراض تدریجی راه و رسم آماتوری، ورزش در آغاز قرن بیست و

یکم توانست الزام تجاری قرن هجدهمی خود را با سائقی انضباطی آماتوریزم قرن نوزدهمی خود ترکیب کند، وانمودی بی‌نقص از واقعیت سرمایه‌داری "نظم نوین جهانی".

این کتاب بر آن است تا به کاوش در این روندهای پر دامنه‌ی تاریخی، که شکل‌دهنده‌ی ورزش مدرن از قرن هجده تا به امروز بوده است، بپردازد. تمرکز آن بر انگلستان، اروپا، آمریکای شمالی و ژاپن است؛ یعنی مناطقی که در آن‌ها، ورزش در نخستین سال‌های قرن بیستم واجد اهمیت عظیم فرهنگی و تجاری شد، مناطقی که در مقام قدرت‌های عمده سرمایه‌دارانه، از آن زمان تاکنون بر باقی جهان غلبه داشته‌است. هدف آن نیست که همه‌ی کشورها، ورزش‌ها یا تورنومنت‌ها پوشش داده شود؛ بلکه می‌خواهیم دینامیسم‌های زیربنایی را که سرفرد سده‌ی گسترش ورزش بوده‌است مورد کاوش قرار دهیم. کتاب حاضر، کاری ترکیبی است؛ اما سرعین حال تحقیقات جدید و دست‌اولی را درباره‌ی قرن‌های هجدهم و نوزدهم شامل می‌شود.

"ورزش در جامعه سرمایه‌داری" این ایده که توسعه‌ی ورزش را می‌توان با مفهوم غایت‌شناسانه "مدرنیزاسیون" توضیح داد، رد می‌کند - از هرچه بگذریم، مدرنیته یک نسل، عهد کهن نسل‌های بعدی است - و نیز اینکه بتوان آن را با ارجاع به مفهوم "فرآیند متمدن‌سازی" که به همان اندازه مبهم است توضیح داد، مفهومی که پیش فرضش آن است دوران مدرن، "متمدن‌تر" از گذشته است به عوض اینها، کتاب حاضر، رویکرد ماتریالیسم تاریخی را اختیار می‌کند. بنا بر این رویکرد، ورزش مدرن، یکی از محصولات سرمایه‌داری است و توسط جامعه‌ی طبقاتی و سرکوب‌زنان راغب سفیدپوست‌ها که نتیجه‌ی آن است، شکل یافته و قالب خورده است.

کتاب حاضر، ورزش را به عنوان به انحراف کشیده شدن برای طرح نکرده و مردود نمی‌شمارد و بر این باور نیز نیست که اگر باشگاه‌دارها یا مدیران نبودند، بیکر همه چیز بر وفق مراد بود. می‌توان این طور گفت که مردان و زنان ورزش انجام می‌دهند؛ اما نه تحت اوضاع و احوالی که خود برگزیده‌اند و موضوع کاوش این کتاب، همین رابطه‌ی میان ورزش و اوضاع و احوال اجتماعی، اقتصادی و سیاسی که ورزش تحت آن انجام می‌گیرد است. به تاسی از اسپینوزا می‌توان گفت که هدف کتاب "ورزش در جامعه‌ی سرمایه‌داری" نه هلله‌ی شادی برای ورزش است و نه هو کشیدن برای آن؛ بلکه هدفش، فهمیدن ورزش است.